

Schrievershandleiding

veur het oetgeven van een boek bij Het Drentse Boek,
de oetgeverij van het Huus van de Taol

HET DRENTSE BOEK

Woord veurof

Oetgeverij Het Drentse Boek, underdiel van het Huus van de Taol, gef Drentstaolige proza en poëzie oet. Aj een Drentstaolig boek oetgeven wilt, bi'j bij oes an het goeie adres. As je manuscript accepteerd wordt, begunt der een proces van schrieven en herschrieven totdat het boek klaor is veur publicatie.

Um het je (en oeszölf) makkelker te maken wiw je geern wat meer vertellen over hoe een boek oetgeven bij Het Drentse Boek precies giet. Zo weej wat aw van je verwacht en wat aj van oes verwachten mugt.

Wij wenst je veul wil bij het schrieven,

Oetgever, redacteur, streektaolfunctionaris en directeur
Het Drentse Boek/Huus van de Taol

Van manuscript tot boek

In het kört

Aj een manuscript hebt, of een idee hebt veur een boek, kuj dat opsturen naor oetgeverij Het Drentse Boek. De oetgever en redacteur leest je wark of idee deur en as zij der wat in ziet, stuurt ze het deur naor de manuscriptencommissie van de oetgeverij. Bij gruun locht van de manuscriptencommissie giet het manuscript naor de redacteur veur de eerste redactieronde of kuj je idee uutwarken gaon.

Het kan gebeuren dat de manuscriptencommissie je manuscript ofwes. Dan is der de meugelijkheid um je boek in eigen beheer oet te geven. Ok in dat geval kuj gebroekmaken van de diensten van Het Drentse Boek.

As het boek der nao de neudige redactie, correctie en vörmgeving ienmaal is, verzörgt Het Drentse Boek een feestelijke prissentatie en wordt der via verscheiden kanaolen aandacht an je wark geven. Hiernao kan de verkoop begunnen. Ok dat regelt Het Drentse Boek.

Wel helpt je?

De oetgever zörgt derveur dat een boek, e-book of tiedschrift der kommen kan. Hij bekek of der geld veur de oetgave is en wanneer der ruimte is in de planning. Ok döt hij een eventuele subsidie-anvraag. De oetgever mak een oetgeversoverienkomst veur de schriever en regelt de drukkerij. Hij holdt zich daarnaast bezig met de verkoop en promotie.

De redacteur is miestal de eerste met wie aj te maken kriegt aj een boek oetgeeft bij Het Drentse Boek. Oj het manuscript al klaar hebt of allent nog maor een idee hebt, de redacteur kan angeven of het in het fonds past. Elk manuscript of idee dat past bij Het Drentse Boek möt daarnao langs de manuscriptencommissie. Die commissie is een groep deskundige mènesen met verschillende achtergronden die het manuscript of idee aandachtig deurleest en der een verslag over schriefft met advies (veur de oetgeverij) of het boek al dan niet geschikt is veur oetgave.

Redacteur en schriever zörgt er samen veur dat het manuscript het hoogst meugelijke niveau bereikt. Het manuscript giet gedurende meerdere weken (mangs maanden) hen en weerum tussen de schriever en redacteur. Een paar maal ziet de schriever en redacteur mekaar op de oetgeverij veur mondeling overleg. As het manuscript inhoudelijk klaar is, giet het naor de corrector.

De corrector zal je wark deurlezen en corrigeren. Spelfouten wordt oet het manuscript haald. Ok corrigeert de corrector de leste kleine dingen die de redacteur over de kop zien hef, zoas verkeerde apostroffies en wegvallen woorden. Hij of zij bekek daarnaost of woorden en klanken binnen je variant en de spelling past. Anpassings gaot nooit zonder toestemming; het is en blef je wark, vanzölf.

Der is een spellingcommissie die helpt as der in de loop van het corrigeren kwesties bint waar redacteur en/of corrector vraogen over hebt.

Nao de leste controle en het vörmgeven van het boek wordt der een proefdruk van het boek anvaard. Naor anleiding van de proefdruk kunt der eventueel kleine Anpassings daon worden an bijveurbeeld de lay-out (niet meer an de tekst zölf). Daarnao is het boek klaar veur de drukker.

Spelling en varianten

Het Drentse Boek volgt het Drents van de schriever, brengt het onder in ien van de zeuven varianten van het Drents en volgt de officiële Drentse spellingsregels.

Spelling

Deur de grote riekdom an klanken en idioom is het makkelk um een antal kaders te hebben, zodat je wark zoveul meugelk lezers bereikt. Daorum warkt Het Drentse Boek met de spellingshandleiding *Drentse Spelling* (2005). Dit is de officiële, deur de provincie bekrachtigde schriefwieze van het Drents. Oetgeverij Het Drentse Boek gebroekt dizze schriefwieze veur alles wat schreven en oetbracht wordt.

Net as in het Nederlands is der ok in het Drents niet veur elke klank een eigen schrifttieken. Waoraj in het Nederlands 'lopen' schriefft, heur ie variaties as laupuh/loopm/lowpe, enzovoort. Ok in het Drents hej verschillen in klank die aj niet per se terugziet in de schriefwieze. Daor moej allicht wat an wennen, maor het komp de leesbaarheid van je wark ten goede. Veur gedichten lig het mangs wat aans: daor kan um verschillende reden wal ies accepteerd worden moeten dat de schriever licht ofwek van zien variant.

Wieder is de opdracht veur je as schriever um gien Nederlandsachtig Drents te schrieven. Daorbij wiw je altied helpen, vanzölf.

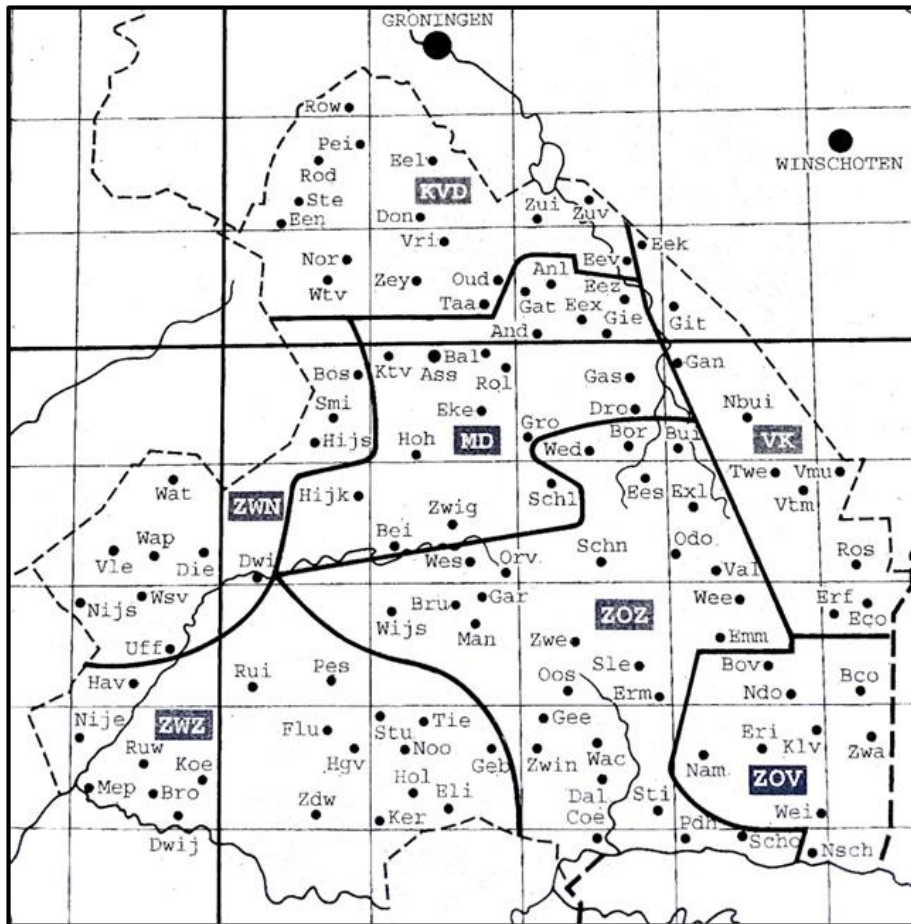
Varianten

Feitelijk bestiet 'het Drents' niet. Der bint slim veul varianten; van dörp tot dörp kan de taol verschillen. Um toch orde in al die varianten an te brengen, hef dr. G.H. Kocks zeuven heufdvarianten vaststeld. Die bint oetgangspunt bij het Huus van de Taol en Het Drentse Boek. De varianten onderscheidt zuch under aander deur verschil in oetspraak, woordenschat en zinsbouw.

KVD	-	Kop van Drenthe (ok wel Noordenvelds nuumd)
VK	-	Veenkoloniaol-Drents
MD	-	Midden-Drents*
ZOZ	-	Zuudoost-Zaand-Drents
ZOV	-	Zuudoost-Veen-Drents
ZWN	-	Zuudwest-Noord-Drents
ZWZ	-	Zuudwest-Zuud-Drents

* Midden-Drents is wat aans as de gemiente Midden-Drenthe. Hier wordt bedoeld: het taolgebied dat löp van Anloo tot an Beilen.

Op het kaartje hierunder ziej hoe de taolgebieden van Drenthe deroet ziet.

Het Drentse Boek (as underdiel van het Huus van de Taol) wil het Drents in hiel zien veulvörmigheid zien laoten en rechtdoen. Wij gaot altied het gesprek an met de schriever: waar koj weg, wat is je taol en waardeur is die beïnvloed? De corrector corrigeert het boek naar de juuste klank en woordschat veur het gebied waar een bepaolde variant gebroekt wordt.

Naoslagwarken

Aj in het Drents schriefft, kan het wezen daj gern wat hulpmiddeln bij de haand hebt. Geert Kocks hef een belangriek naoslagwark samensteld: het *Woordenboek van de Drentse Dialecten*. Dit dreidelige woordenboek is tweidehands nog te kriegen. Veul van de woorden in dizze woordenboeken kuj ok vinden op www.drentswoordenboek.nl. Bij het Huus van de Taol kuj het *Zakwoordenboek* van Jan Tissing kopen. Wieder kuj de leste versie van de *Drentse Spelling* (oetgave 2005) bestellen en kuj je vraogen veurleggen an de redacteur en de oetgever.

Je kunt ok via de website van het Huus van de Taol deur de naoslagwarken strunen. Op de website staot digitaalkaorten, liesten met warkwoorden en 'Spelling in vogelvlucht'. (Veur de warkwoorden: gao naar huusvandetaol.nl, klik op het Thoesblad, scroll wat naar undern en gao naar Taol. Aj daor bint, zie in het rood de zeuven Drentse varianten. Klik derop, gao wat naar undern en daor hej je warkwoorden. Veur de digitaalkaorten en de spelling: gao naar het Thoesblad, klik op Taol, scroll naar undern en klik op Naoslagwark.)

Het manuscript anlevern

Bij het anlevern van een manuscript bint er wat zaken waoraj acht op geven moet. Die staot in de Schrieversinstructie die op de website stiet (under de knop Taol). Aj die volgt, mak dat het schriefproces veur de redacteur, de corrector en jezölf makkelker. Probeer zoveul as kan consequent te schrieven en te spellen in je variant. Je mugt vanzölf altied an de bel trekken as der dingen niet dudelk bint.